

Fråga om en svensk myndighet kan använda sig av ett annat språk än svenska i sina offentliga texter

Vid en inspektion av Patent- och registreringsverkets Design- och varumärkesavdelning den 26–28 september 2006 uppmärksammades att myndighetens beslut om att en internationell varumärkesregistrering inte kunde bli gällande i Sverige i vissa fall skrevs på engelska. Företrädare för myndigheten uppgav att i de fall den sökande inte har svenska som modersmål så skrivs besluten, som en serviceåtgärd gentemot sökanden, på engelska.

I det protokoll som upprättades efter det att inspektionen hade avslutats anförde *JO Berggren* följande.

Det finns inte några allmänna bestämmelser om att svenska språket skall användas av svenska förvaltningsmyndigheter eller inom domstolarna. Reglerna i tryckfrihetsförordningen och regeringsformen om handlings- och förhandlingsoffentlighet får emellertid anses kräva att myndigheter och domstolar använder sig av svenska språket. (Se JO 1995/96 s. 82.)

Av reglerna om tolk framgår också indirekt att förfarandespråket är svenska. Enligt 8 § förvaltningslagen (1986:223) bör en myndighet vid behov anlita tolk när den har att göra med någon som inte behärskar svenska. Om myndigheten skickar ut ett beslut eller brev till någon som inte behärskar svenska språket skall enligt grunderna för samma paragraf översättning normalt ske. Liknande bestämmelser finns i 50 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) samt i 5 kap. 6 § och 33 kap. 9 § rättegångsbalken. (Se även JO:s beslut den 17 maj 2005 i ärende dnr 4908-2003.)

Det finns dock föreskrifter om att andra språk än svenska får användas i vissa fall. Myndigheter med ett geografiskt verksamhetsområde som omfattar förvaltningsområden för minoritetsspråken samiska, finska eller meänkieli är skyldiga att då enskilda använder något av dessa språk ge muntliga svar på samma språk. Skriftliga svar eller beslut på minoritetsspråken behöver dock inte ges. Ett skriftligt beslut skall dock innehålla en upplysning om att beslutet kan översättas muntligen till respektive minoritetsspråk om så önskas. (Se lagen [1999:1175] om rätt att använda samiska hos förvaltningsmyndigheter och domstolar och lagen

[1999:1176] om rätt att använda finska och meänkieli hos förvaltningsmyndigheter och domstolar.)

Särskilda bestämmelser finns också för PRV:s del. När det gäller handläggningen av frågor om internationell varumärkesregistrering föreskrivs i 43 § varumärkesförordningen (1960:648) att meddelanden från PRV till den internationella byrån om internationella varumärkesregistreringar skall skrivas på engelska. Frågan är dock om denna regel även innebär att PRV får skriva sina beslut enbart på engelska.

Arbetspråket i denna typ av ärenden är engelska och besluten riktar sig till utländska sökanden som normalt inte förstår svenska. Beslut skrivna på svenska skulle således, med beaktande av reglerna om anlitan av tolk, behöva översättas. Därtill kommer att de besked som skall lämnas till den internationella byrån om att en internationell registrering inte kan gälla i Sverige, uttryckligen skall skrivas på engelska. Jag har mot denna bakgrund stor förståelse för att PRV anser det enklast, effektivast och även mest serviceinriktat att besluten skrivs på engelska.

Med beaktande av bl.a. offentlighetsprincipen och den rätt som allmänheten har att ta del av alla allmänna handlingar hos en myndighet anser jag emellertid att en svensk myndighet inte utan stöd i ett tydligt regelverk bör använda sig av ett annat språk än svenska i sina offentliga texter. Någon bestämmelse som reglerar möjligheten för PRV att skriva besluten på engelska finns inte. Härav kan inte någon annan slutsats dras än att besluten måste skrivas på svenska.